Anul al 54-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 206 Joi 29 Iulie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAŢIUNII" SIBIU

Blocul românesc dela Braşov

Fără să dăm o importanţă deosebită factorului electoral, în luptele şi manifestaţiile noastre politice, când sufragiul universal este o ficţiune şi când oricare sistem aplicat în materie de consultare a alegătorilor, nu poate exprima de cât foarte relativ voinţa şi dorinţa ţării, trebue să facem o excepţie cu rezultatul alegerilor comunale din oraşul Braşov. Aceste alegeri au avut un caracter naţional şi deci rezultatul lor are o altă semnificaţie în ordinea politică, ce priveşte numai apărarea intereselor româneşti, fără nici o legătură cu interesele de partid.

După cum s'a prevăzut, Blocul românesc, ce s'a constituit de toate partidele naţionale, a obţinut majoritatea covârşitoare şi astfel a câştigat toate locurile.

Aşa şi numai aşa, prin unirea şi solidaritatea celor ce simt româneşte şi cari şi-au dat seama de realitate, s'a putut înregistra acest rezultat îmbucurător. Lupta nu s'a dat împotriva minorităţilor, ci pentru afirmarea existenţei unui spirit de solidaritate al românilor, ce vor să-şi manifeste voinţa lor aşa cum le impun interesele şi drepturile lor, după atâtea veacuri întunecate, în care au suferit din partea stăpânitorilor, veniţi din alte ţări, cele mai grele năpăstuiri, apăsări şi umilinţe.

Ce înseamnă acea îngrămădire de căsuţe româneşti, pe râpele Tocilei, dincolo de fostele ziduri ale cetăţii Braşovului, dacă nu dovada prigonirii românilor, în trecut, de către „oaspeţii" străini ce s'au stabilit în acest oraş?

Dacă răsfoim documentele vechi ale Braşovului, putem să ne dăm seama cum au fost trataţi românii, cari formau majoritatea populaţiei, de magistraţii comunei, saşi şi maghiari.

Intr'un document din 1866, — o plângere adresată de fruntaşii românilor din Scheiul Braşovului, stăpânirii din Sibiu, — se spune:

„Deşi românii sunt peste 9000 la număr (saşii sunt numai 8000) şi formează majoritatea locuitorilor din Braşov, totuş pentru instrucţia lor publică nu se face nimic. Şcolile reale săseşti capătă o subvenţie de 2000 fl. v. a.; iar toate şcolile săseşti se împărtăşesc din Casa comunală cu 6080 fl. v. a.

Drăgătoriile absolutistice au cam fost constrâns pe comună a da şcolilor româneşti o subvenţiune de 1466 fl. 20 cr. v. a., care se împărţea între şcoala normală din Şchei, şcoala populară de pe Tocile, din Braşovul Vechi, Stupini, Dârste şi cea din Blumena. In anul 1862 ni se retrase şi acest mic ajutor..."

Românii s'au plâns mereu, dar fără niciun rezultat, de nedreptăţile ce li se făceau şi de suferinţele ce le îndurau, din partea minorităţii străine ce stăpânea şi exploata comuna Braşovul, fără să ţină cineva seamă de drepturile lor străvechi de băştinaşi şi de nevoile lor economice şi culturale. A fost o epocă, nu tocmai îndepărtată, când românilor din Schei li s'a interzis să poarte haine de postav, să vândă produsele muncii lor, în târgul din cetate şi să-şi construească în Braşov, case de piatră.

Aceleaşi măsuri drastice s'au luat împotriva românilor şi în celelalte oraşe din Ardeal.

După înfăptuirea României întregite, foştii asupritori, profitând de dezbinările şi diviziunile noastre politice, au reuşit, în multe oraşe din Ardeal, să conducă tot ei administraţia şi gospodăria oraşelor, căutând să aplice aproape aceleaşi măsuri din trecut. S'a căutat, sub diferite pretexte, să se pună obstacole re-românizării oraşelor, pe când s'au lăsat căi libere de acces elementelor minoritare maghiare, să se stabilească într'însele. Aşa se explică cum, după unire, numărul maghiarilor a sporit continuu, în oraşele Braşov, Mediaş şi altele... Blocul românilor din Braşov este un semn de renaştere. Cum s'au fixat, la 24 Octombrie a. c., alegerile comunale în oraşele Arad, Bistriţa, Cluj, Cernăuţi, Odorhei, Dej, Oradea, Satu Mare, Sf. Gheorghe, Tg.-Mureş, Zalău şi Timişoara, se impune ca şi cu acest prilej să se realizeze blocul românesc.

CONFLICTUL CHINO-JAPONEZ

Soldaţi chinezi, punându-şi cuirase speciale pentru atacul cu baioneta

Intre noi şi vecinii noştri

—xox—

Cu statele şi popoarele ce ne înconjoară, dorim să întreţinem raporturi cât mai bune cu putinţă. Sinceritatea acestei dorinţi nu poate fi pusă la îndoială, de oarece nu poate fi pus la îndoială spiritul de pace ce călăuzeşte politica României, ţară care nu nutreşte nici un fel de intenţii agresive şi n'are veleităţi teritoriale.

O dovadă în plus a acestei politici o constitue faptul că tratatele de alianţă încheiate cu alte state n'au decât un caracter pur defensiv. Vroim să respingem atacuri eventuale, dar nu intenţionăm să atacăm pe cineva.

Totuşi, nu este îngăduit ca dragostea de pace şi dorinţa de raporturi bune să ne facă a nesocoti interese naţionale bine lămurite şi nici să ne determine a primi jigniri în prestigiul nostru de stat şi în demnitatea noastră de popor conştient de drepturile sale şi de forţa ce, la nevoie, poate pune pentru apărarea acestor drepturi.

Când scriem acestea, ne gândim în primul rând la situaţia elementului nostru românesc, care, rămas în afară de graniţele ţării, se găseşte sub administraţia altor state. E o chestiune despre care am scris în câteva rânduri. Dacă revenim astăzi asupra ei, este că s'au produs fapte noui, care necesită noui puneri la punct.

Iată, avem înaintea noastră două articole apărute în două din cele mai importante ziare dela Atena. Cu atât mai importante, cu cât exprimă vederile actualului guvern elen. Aceste articole sunt un fel de răspuns foarte tardiv la un articol al nostru, în care ne plângeam în termeni moderaţi şi amicali de prigonirea elementului românesc din Grecia şi exprimam dorinţa ca, în interesul bunelor raporturi dintre cele două state şi popoare, să se pună capăt acestor prigoniri.

In răspunsul lor, ziarele la care ne-am referit, caută să facă o deosebire ce nu poate fi admisă. Se arată anume dispuse să lucreze la întărirea relaţiilor de prietenie şi alianţă dintre Grecia şi România, dar cer ca guvernul român şi presa română de aci să nu se amestece în nici un fel de politică pe care guvernul elen înţelege să o practice faţă de cetăţenii eleni, indiferent de origina etnică a acestora sau de limba ce vorbesc. Merg chiar până acolo, încât în românii din Grecia, români stabiliţi acolo din timpuri imemoriale, nu văd un element etnic deosebit de cel grecesc, ci tot greci, dar „de limbă română".

Fireşte, e o caracterizare lipsită de orice temeiu şi de orice seriozitate. Aşa s'ar putea spune, de pildă, şi despre chinezi că ar fi „eleni de limbă chineză". Din astfel de fantezii, care stârnesc mai de grabă râsul, reţinem tendinţa de a nu respecta drepturile legitime ale fraţilor noştri de sânge din Grecia şi de a nu le recunoaşte toată libertatea de a se instrui în limba română şi de a se afirma ca români, ramură nedespărţită din marele trunchiu al poporului românesc.

Ţinem însă să atragem confraţilor dela Atena şi, în genere, tuturor grecilor, atenţia asupra necesităţii de a estinde asupra tuturor românilor sentimentele de prietenie ce declară că nutresc pentru poporul român şi că atitudinea faţă de românii din statul lor este ca o piatră de încercare despre gradul de sinceritate al acestor sentimente.

Dacă dela greci trecem la vecinii noştri bulgari, constatăm cu un sentiment de adâncă părere de rău, că situaţia, în ce priveşte elementul nostru etnic din Bulgaria, continuă a fi foarte puţin satisfăcătoare, ca să nu întrebuinţăm un termen mai energic.

Pe când nimeni nu supără pe bulgarii de aci, din România, pe când aceşti bulgari se bucură de deplinătatea drepturilor politice, la fel cu românii, pe când au şcoli şi biserici proprii, au ziare şi tot felul de asociaţii naţionale şi culturale, românii din Bulgaria, conaţionalii noştri din Valea Timocului şi dealungul Dunării, sunt obiectul unor persecuţiuni, ce se întetesc, în loc de a se potoli.

In privinţa aceasta, purtarea autorităţilor bulgare cu tinerii români din Timoc, cari studiază la şcoalele noastre de aci şi vor să se întoarcă acasă la ei, la părinţii lor, este concludentă. Tinerii aceştia nu sunt admişi pe teritoriul bulgar, deşi sunt cetăţeni bulgari şi deşi au paşapoarte în toată regula — precizăm: paşapoarte bulgăreşti.

Sunt atitudini faţă de care nu ne este îngăduit să stăm indiferenţi.

N. BATZARIA

M. S. Regele Carol II a plecat dela Londra

Londra, 26 (Rador). — M. S. Regele Carol II a părăsit, azi, Londra, însoţit de d. Ernest Urdăreanu, mareşalul Palatului şi de maiorul Ilie Radu, adjutant regal.

Suveranul a fost condus până la Dover de d. Grigorcea, ministrul României. Până la Ostende, M. S. Regele a fost însoţit şi de d. Dimăncescu, consilier de presă al legaţiei române.

La plecarea Majestăţii Sale din Londra se găseau pe peronul gării Victoria: Infanta Beatrice, d-na şi d-ra Grigorcea, d. Anton Bibescu, ministru plenipotenţiar, d-na şi d. Matila Ghika, ministru plenipotenţiar şi întreg personalul legaţiei române.

SOSIREA LA BRUXELLES

Bruxelles, 26 (Rador). — M. S. Regele Carol al II-lea al României, însoţit de d-nii E. Urdăreanu, mareşalul Curţii, şi maior Ilie Radu, a sosit astăseară, la ora 18, la Bruxelles, venind dela Londra.

Comandantul de vas Gor s'a dus la Dover, însoţind pe Suveran până la Ostende, unde Majestatea Sa a fost primit de d. Djuvara, ministrul României la Bruxelles.

La Bruxelles, M. S. Regele Carol a fost întâmpinat la scoborirea din tren de M. S. Regele Leopold şi de Principele Charles, col. Potopeanu, ataşat militar, Penescu, preşedintele asociaţiei de foşti luptători, ca şi de personalul legaţiei române.

Cei doi Suverani au fost îndelung aclamaţi de o mulţime imensă, care erau înşiruită dealungul parcursului, dela peron şi până în piaţa gării.

In timpul şederii Sale în Belgia, M. S. Regele Carol al II-lea va fi oaspetele M. S. Regelui Leopold la castelul din Laeken.

*

Londra, 26 (Radio-Central). — Părăsind eri Londra, M. S. Regele Carol II al României a plecat la Bruxelles, unde se va întâlni cu vărul Său, Regele Leopold al Belgiei.

Se spune că cei doi Suverani vor discuta în legătură cu planul pentru redresarea economiei mondiale.

Ziarul „Star" anunţă, că în timpul şederii Sale la Londra, M. S. Regele Carol II a primit pe fruntaşul ziarist revizionist Jabotinski, căruia i-ar fi spus că speră că Palestina să devină un loc de emigrare pentru un număr mai mare de evrei din România.

Pe de altă parte, se anunţă din Berlin, că dela Bruxelles, M. S. Regele Carol II se va duce la Sigmaringen, unde se va întâlni cu vărul Său Frederic Victor, urmând să plece apoi la Berlin, spre a avea o întrevedere cu cancelarul Hitler.

Accident de automobil al ducesei de Kent

Ducesa şi copiii ei au scăpat neatinşi

Londra, 26 (Rador). — *Un automobil în care se aflau Ducesa de Kent şi cei doi copii ai săi, principele Eduard şi principesa Alexandra, s'a ciocnit cu un alt automobil în localitatea Wrotham Hill, din comitetul Kent.*

Ducesa de Kent se ducea în staţiunea balneară Sandwich, unde cei doi copii ai săi urmau să-şi petrecă vacanţa.

Ambele automobile au fost avariate. Geamurile au fost complet sfărâmate, dar nimeni nu a fost rănit.

Ducesa de Kent, împreună cu principele Eduard şi principesa Alexandra, şi-au continuat călătoria într'un automobil trimis de la Maidstone, sosind în cursul serii la Sandwich.

Pe unde au trecut comuniştii spanioli

Frontul din Biscaya. Infăţişarea unei străzi din localitatea Munguia, cu case distruse de focul produs de dinamita pusă de roşii

O critică americană a tratatelor de pace

—xox—

Declaraţiile d-lui Welles, subsecretar de stat la departamentul afacerilor străine al Statelor-Unite

de R. SEIŞANU

Zilele trecute, d. Welles, subsecretar de stat al afacerilor străine în guvernul Statelor Unite, a conferenţiat la Universitatea din Virginia despre tratatele de pace în legătură cu politica internaţională mondială.

După opinia d-lui Welles, tratatele ce s'au încheiat, la Paris, după sfârşitul războiului mondial, precum şi organizarea ce s'a dat Societăţei Naţiunilor, de către intemeetorii săi, au contribuit la agravarea crizei internaţionale.

Subsecretarul de stat american a criticat tratatele, pentru că cei cari le-au elaborat n'au voit, în cele mai multe cazuri, să ia în serioasă consideraţie interesele învinşilor şi spiritul de justiţie, fără de care nu se poate pune temelii solide păcii.

„Este, incontestabil, a declarat d-sa, că o pace durabilă nu se poate întemeia pe răzbunare, că nu pot fi obligate milioane de fiinţe omeneşti să se găsească în faţa unui viitor fără speranţă, că nu se poate aştepta din partea lor să consacre munca vieţii lor întregi reparaţiilor pentru greşeli, sau crime, adevărate, sau presupuse, săvârşite de conducătorii unei generaţii trecute".

Cine însă a influenţat şi a contribuit mai mult la elaborarea acestor tratate? Cine a formulat principiile pe baza cărora s'au încheiat aceste tratate şi a luat iniţiativa înfiinţării şi organizării Societăţii Naţiunilor?

D. Welles nu poate să uite rolul covârşitor şi decisiv pe care l-a avut fostul preşedinte al Statelor Unite din America, Wilson, în elaborarea acestor tratate şi în organizarea Societăţii Naţiunilor.

El a voit un „Wilson peace". El n'a voit să ţină seamă de angajamentele luate de puterile aliate şi asociate prin tratatele ce le-au încheiat între ele, în timpul războiului. El a declarat, în ziua de 10 Decembrie 1918, pe când călătorea spre Europa pe Transatlanticul „George Washington", că Statele-Unite vor fi The only desinterested people la viitoarea conferinţă a păcii. Această declaraţie preşedinţială o găsim notată de I. Bowman în voluminoasa şi documentata lucrare a d-lui D. H. Miller: (The American program and International Law).

Planul general al conferinţei păcii a fost întocmit pe baza celor 12 principii wilsoniene de d. André Tardieu, din care reproducem următoarele:

„Conferinţa are misiunea să prepare noua organizaţie a relaţiunilor internaţionale pe bazele generale enunţate în mesajul preşedintelui Wilson *la 8 Ianuarie 1918 şi în discursul său dela 27 Septembrie 1918, precum şi în răspunsul aliaţilor formulat la 5 Noembrie 1918".*

Printre bazele pe care Puterile aliate şi asociate le-au adoptat la conferinţa păcii, a fost şi următoarea importantă declaraţie a preşedintelui Wilson, cuprinsă în discursul său pronunţat la 11 Februarie 1918:

„Aspiraţiile naţionale trebue să fie respectate, popoarele nu pot fi guvernate decât cu consimţământul lor şi dreptul de a decide de soarta lor nu-i o simplă frază, ci fundamentul obligator al actelor noastre".

Dar, dovada cea mai evidentă că pentru întâia oară în istorie, puterile victorioase n'au voit să se facă nici o abatere de la principiile generale enunţate şi adaptate de ele în vederea trasării noilor frontiere, este apărarea călduroasă ce a luat-o d. Lloyd George, primul delegat al Angliei, în şedinţa conferinţei păcii, rezervată chestiunii Danzigului.

D. Lloyd George a declarat atunci:

„Eu sunt absolut potrivnic unei politici, care ar tinde ca

(Continuare în pag. 2-a)

CURIERUL PARISULUI

Sub vraja muzicii naţionale

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Paris

Restaurantul românesc la Expoziţie, care-i situat în apropierea pavilionului nostru, între restaurantul unguresc şi cel palestinian, a fost înfiinţat, după expresia d-lui Gusti, cu scopul de a face să se cunoască aici ceeace Rabelais numia a „noua artă", adică, în speţă, bucătăria noastră naţională.

„Specialităţile", reprezentate la dejunul oferit de comisariat presei şi care a inaugurat activitatea restaurantului, au constat în: ţuică, pelin, icre negre, nisetru, cegă, musaca de pătlăgele vinete; puii fripţi au fost întovărăşiţi de „mititei", formând un fel de „mixtes grill". Ca să epuizăm lista specialităţilor acestui dejun istoric, adăugăm că s'a băut „Negru" şi „Riesling Borgeac", a căror identitate sta scrisă pe „menu", fiindcă pivnicerii restaurantului nostru n'au anunţat ce turnau în pahare, conform obiceiului colegilor lor de aici, cari atrag astfel atenţia asupra preţioaselor băuturi servite. In sfârşit, un chelner mic de statură, care a defilat pe dinaintea mesenilor, le-a înmânat pe rând o cutie de delicioase ţigarete „Bucarest", pe care o scotea în faţa fiecăruia dintr'un imens sul de hârtie. Semnalăm aceste amănunte din unica şi patriotica dorinţă de a vedea corectându-se „stilul" serviciului.

La masa oferită de comisariat presei au luat parte, ocupând locurile indicate pe planul intr'adins imprimat, d-nii: Aougsbonrg, Grielsweiller, Vogel, Widenstein,

(Continuare în pag. 2-a)

Dreptul în serviciul politicii

Discursul in extenso rostit de d. Titulescu, la universitatea „Komensky" din Bratislava

V

Cât despre România, în afară de obligaţiile sale în virtutea Micii Inţelegeri şi a Inţelegerii Balcanice, ea e spre Est, aliala Poloniei, care, la rândul ei, e, spre Vest, aliata Franţei împotriva Germaniei.

In aceste condiţii, pentru statele Micii Inţelegeri, cuvântul neutralitate e sinonim al neîndepliniri obligaţiilor existente, adică sinonim al cuvântului dezonoare.

Iată de ce, statele Micii Inţelegeri au tot interesul să vadă stabilindu-se pe baza Pactului Societăţii Naţiunilor, un sistem de pacte regionale militare, care, singure, pot să-i asigure securitatea.

Cât pentru sistemul pactelor bilaterale, să-mi fie permis să observ că ele seamănă în mod ciudat cu vechile tratate de alianţă dinainte de război care constitue sisteme închise.

Pactul regional rămâne totdeauna deschis adeziunii tuturor celor interesaţi, iată de ce, e compatibil cu Pactul Societăţii Naţiunilor. El nu e altceva decât punerea în vigoare anticipată a art. 16 al Pactului. Şi dacă e parţial, la origină, adică dacă n'a obţinut decât câteva semnături la început, nimic nu se opune ca numărul semnăturilor să sporească şi să devie până la sfârşit, general.

Cât pentru ideea că s'ar putea izola un pact bilateral de altul, în aşa fel, încât să se poată face războiul în virtutea primului şi să se ceară în mod legal neutralitatea în virtutea celui de-al doilea, mă voi mulţumi să spun, că omenirea a suferit prea mult, pentru ca să nu-şi dea seama că nu poate primi drept reţetă pentru pace, paralizia unei regiuni combinată cu sistemul libertăţii de acţiune, într'alta. Un astfel de sistem nu merită nici măcar critica: un zâmbet ajunge.

In sfârşit, spre a ieşi din haosul ideologic, trebuie să se menţie pacea. E singurul mijloc care permite să se iasă din stadiul de drept actual şi să se ajungă la un stadiu de drept nou, care va fi compromisul între toate idealurile existente, şi pe care nu le vom putea atinge decât prin avântul inimei, unit cu exigenţele raţiunii şi verificat prin experienţa timpului.

Nu există mijloc mai eficace spre a păstra pacea actuală, decât acela care constă, pentru fiecare stat, în a declara mai dinainte ce va face în prezenţa unei eventuale agresiuni.

Va fi totdeauna spre cinstea statelor Micii Inţelegeri şi ale Inţelegerii Balcanice, faptul de a fi spus, la timpul potrivit, care va fi acţiunea lor în faţa unei agresiuni, prevăzute de tratatele care le leagă. Şi, chiar dacă am cunoscut neliniştea războiului între alţii, din care ar putea ieşi un război care să ne privească, cel puţin, pe teritoriul internaţional, pe care-l acoperă tratatul Micii Inţelegeri şi acela al Inţelegerii Balcanice, n'am pierdut, nici o clipă, nici în trecut, nici în prezent, sentimentul securităţii.

Căci în cele două acorduri despre care vorbesc, echivocul a fost totdeauna considerat ca inamic, claritatea ca cea mai bună metodă, iar fermitatea ca o datorie.

Dacă toate statele s'ar purta ca noi, dacă s'ar putea întocmi încă de pe acum tabloul forţelor acelora care se vor opune mâne agresiunii, aceasta nu s'ar săvârşi niciodată.

Se ştie că în Occident există o tendinţă de a se face o distincţie între Est şi Vest din punct de vedere al securităţii. Această distincţiune nu se sprijină pe nicio bază.

Mai întâi, pactul Societăţii Naţiunilor e general şi exprimă în mod limpede noţiunea păcii indivizibile.

Apoi, Marea Britanie n'a spus niciodată şi nici nu va spune vreodată că se dezinteresează de pacea din Europa Centrală şi Orientală. Ea face doar această distincţie: In ce priveşte Vestul, interesele mele mi-apar de pe acum atât de clare, încât mă pronunţ mai dinainte. In ce priveşte Estul, mă voi pronunţa în ziua în care agresiunea se va săvârşi.

In sfârşit, să nu uităm, că indivizibilitatea păcii rezultă din faptul că Franţa are tratate de alianţă în regulă cu Cehoslovacia şi U. R. S. S. de o parte şi cu Marea Britanie de cealaltă. In ziua în care Franţa ar lucra în virtutea tratatelor sale de alianţă şi în conformitate cu recomandaţiile consiliului Societăţii Naţiunilor, pentru aplicarea art. 16 sau al art. 15 paragraful 7 din Pact, şi când s'ar vedea atacată la rândul ei, ea va fi victima unei agresiuni neprovocate.

Implinirea unei datorii internaţionale nu va putea niciodată fi asimilată unei provocări, căci atunci toate tratatele de alianţă care leagă puterile de Vest şi Pactul Societăţii Naţiunilor el însuşi ar fi adevărate amăgiri.

Franţa va avea în ziua aceea dreptul la sprijinul mutual despre care vorbeşte par. 3 al art. 16, aşa cum Marea Britanie l-a cerut puterilor mediteraneene în timpul aplicării sancţiunilor în conflictul italo-abisinian şi, în plus, la ajutorul pe care-l stipulează tratatele sale de alianţă în cazul unei agresiuni neprovocate.

Se ştie, pe de altă parte, ce se spune în Occident, în Franţa ca şi în Marea Britanie, şi anume: practica unei politici care constă în a proclama de pe acum în cuvinte, acţiunea pe care o vom face mâine, sperie pe omul de pe stradă.

O, biet om de pe stradă! Să-mi fie permis să-ţi iau apărarea, cel puţin aci, în universitatea marelui Comenius, în numele principiilor care sunt la baza filosofiei sale: „Şcoala trebue să fie o uzină de umanitate, şi oamenii, fără consideraţie pentru clasa sau sexul lor, trebue să fie educaţi asupra oricărui subiect care le e necesar spre a trăi şi spre a ajunge la graţia divină".

De sigur, omul de pe stradă, care nu cunoaşte amănuntele şi greutăţile politicii, are o inclinaţie foarte fireasca de a evita războiul, atâta timp cât el sau ţara sa nu sunt direct atacaţi.

Dar e uşor, printr'o educaţie adaptată, de a face să înţeleagă pe omul de pe stradă, că solidaritatea între naţiuni

(Continuare în pag. 2-a)